

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W CZŁUCHOWIE ZA 2006 ROK**

Człuchów 2007 r.

WSTĘP

Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Miejskiej Człuchów. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXI/159/2004 z dnia 22.09.2004 r., Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz aktów prawnych wydanych przez Radę Miejską, Burmistrza Miasta i Dyrektora Ośrodka. Ośrodek działa również na podstawie następujących ustaw:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,
- ustawy z dnia 16 listopada 1998 r. o finansach publicznych,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- oraz pozostałych ustaw, których zakres również dotyczy funkcjonowania Ośrodka.

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Człuchowie finansowana jest:

- 1) ze środków budżetu miasta,
- 2) ze środków budżetu państwa.

W 2006 r. Ośrodek dysponował budżetem w wys. 9.917.102,32 zł

z czego:

- na pomoc społeczną wydatkowano kwotę 2.399.873,72 zł
- na świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę 7.517.228,60 zł

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym w skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi:

1. Dział Pomocy Środowiskowej
2. Dział Usług Opiekuńczych
3. Dział Świadczeń Rodzinnych
4. Dział Pomocy Instytucjonalnej
5. Sekcja Finansowo-Ekonomiczna
6. Sekcja Świadczeń
7. Sekcja Organizacyjno-Kancelaryjna, Kadr, Kasa

W celu realizacji zadań Ośrodek zatrudnia **36** pracowników:

w dziale pomocy środowiskowej	- 8
w świadczeniach rodzinnych	- 4
w usługach opiekuńczych	- 16 w tym Kier. Usług Opiekuńczych
w obsłudze i administracji	- 5
terapeuta zajęciowy	- 1
opiekun w noclegowni	- 1

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku to wyspecjalizowana kadra posiadająca wymagane kwalifikacje z zakresu pomocy społecznej, ponadto:

4 pracowników ukończyło specjalizację I stopnia z zakresu pracy socjalnej,

8 pracowników posiada wykształcenie wyższe,

5 podnosi kwalifikacje na studiach wyższych.

2 pracowników kończy specjalizację I stopnia z zakresu pracy socjalnej.

W celu sprawnej realizacji zadań co roku pracownicy Ośrodka biorą udział w szkoleniach i spotkaniach dotyczących pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz innych kwestii ważnych dla prawidłowego funkcjonowaniu Ośrodka. W roku ubiegłym takich spotkań i szkoleń odbyło się **59**.

II. POMOC SPOŁECZNA I JEJ REALIZACJA

Z dniem 1 maja 2004 r. zaczęła obowiązywać nowa ustawa o pomocy społecznej. Zasadniczym celem zmian była przebudowa systemu pomocy społecznej w taki sposób, aby:

- 1) doprowadzić osoby i rodziny otrzymujące pomoc społeczną do życiowego usamodzielnienia,
- 2) integrować ze środowiskiem osoby wykluczone społecznie,
- 3) zapewnić potrzebującym wsparcie w przezwycięzeniu trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać i umożliwić im życie w godnych warunkach,
- 4) stworzyć zabezpieczenie finansowe dla osób pozbawionych dochodów lub o niskich dochodach w wieku poprodukcyjnym lub niepełnosprawnych,
- 5) udzielić profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznych, w tym przemocą w rodzinie,
- 6) stworzyć sieć usług socjalnych adekwatnych do potrzeb, w tym zakresie ustawa wprowadza nowe kryteria uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W roku 2006 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie otrzymał i wydał w ramach zadań własnych i zleconych kwotę 2.399.873,72zł

w tym:

na zadania własne	1.035.928,42zł
na zadania zlecone i dofinansowanie zadań własnych	1.363.945,30zł

Ogółem na zasiłki, usługi, ośrodki wsparcia i inną pomoc wydatkowano kwotę: 1.777.691,86 zł

w tym:

na zadania własne	661.156,56 zł
na zadania zlecone	1.116.535,30 zł

Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował również środki przekazane w ramach dotacji z budżetu państwa:

1) na dofinansowanie do dożywiania	315.800 zł
2) na dofinansowanie do wypłaty zasiłków okresowych	161.315 zł

Powyższe środki zostały wydatkowane na realizację świadczeń pieniężnych i niepieniężnych zawartych w ustawie o pomocy społecznej oraz programu rządowego „Posiłek dla potrzebujących”.

I. Świadczenia pieniężne udzielone przez Ośrodek w 2006 r. obejmowały:

- zasiłek stały
- zasiłek okresowy
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie
- zasiłki z tytułu szuszy

1. Zasiłek stały.

Jest zadaniem zleconym. Przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej – 477 zł lub osoby w rodzinie - 351 zł. Minimalna wysokość 30 zł., maksymalna 444 zł.

Z tej formy pomocy w roku 2006 skorzystało:

159 osób i rodzin na łączną kwotę 486.179,13 zł – średnia miesięczna wysokość zasiłku stałego wyniosła 312 zł (9,8 m-cy)

2. Zasiłek okresowy.

Jest zadaniem własnym gminy dofinansowanym z budżetu państwa. Przysługuje osobom i rodzinom ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Wysokość zasiłku ustala się do wysokości różnicy między faktycznym dochodem a kryterium dochodowym osoby lub rodziny z tym, że kwoty te w 2007 r. nie mogą być niższe niż:

- 25% różnicy w przypadku rodzin i 35% różnicy w przypadku osób samotnych.

W 2006 r. na pomoc w formie zasiłków okresowych wydatkowanych zostało łącznie 228.048 zł z czego kwota 161.315 zł to dotacja z budżetu państwa, natomiast pozostałe 66.733 zł stanowiły środki własne.

Zasiłki okresowe zostały wypłacone 306 osobom i rodzinom. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 172 zł, a czasokres jej przyznania 4,5 miesiąca.

3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Jest zadaniem własnym gminy. Przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej osób i rodzin spełniających kryterium dochodowe. W szczególności może być przyznany na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

W 2006 r. zasiłki celowe zostały przyznane 337 osobom i rodzinom na łączną kwotę 161.857 zł, w tym 37 rodzinom przyznano specjalne zasiłki celowe na kwotę 9.627 zł.

Średnio przyznaliśmy 2,6 zasiłków na rodzinę, średnia wysokość zasiłku celowego wyniosła 184 zł.

4. Zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie – w roku 2006 nie przyznawaliśmy tej formy pomocy.

II. Świadczenia niepieniężne – należą do nich:

- praca socjalna
- składki na ubezpieczenie zdrowotne
- składki na ubezpieczenie społeczne
- pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie
- sprawienie pogrzebu
- poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa
- schronienie
- posiłek
- niezbędne ubranie
- usługi opiekuńcze
- mieszkania chronione
- pobyt w domu pomocy społecznej
- ośrodki wsparcia

1. Praca socjalna.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Wykorzystuje się w niej właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka polega w szczególności na:

- udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury świadczeń wyjątkowych itp.,
- podejmowaniu działań dot. uzyskania alimentów (poradnictwo, pisanie pozwów),
- udzielaniu pomocy w uzyskaniu bezpłatnych porad z zakresu prawa, bezpłatnych konsultacji psychologicznych,
- załatwianiu spraw życiowych klientów szczególnie niezaradnych życiowo,
- udzielaniu poradnictwa i edukacji w kwestiach dotyczących spraw rodzinnych, wychowawczych, zdrowotnych,
- udzielanie pomocy w uzyskiwaniu środków finansowych i ich racjonalnym gospodarowaniu,
- pomocy terapeutycznej - kierowaniu do Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, nakłanianiu osób do uczestnictwa w różnych grupach samopomocowych,
- współpracy z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, zakładem karnym, grupami samopomocowymi, lekarzami, pielęgniarkami itp.,
- udzielaniu poradnictwa z zakresu przeciwdziałania bezdomności.

W 2006 r. udzieliliśmy pomocy w formie pracy socjalnej 669 osobom i rodzinom.

3. Składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Przysługują osobom objętym pomocą w formie zasiłków stałych i nieubezpieczonym z innego tytułu.

W roku 2006 opłacaliśmy składki zdrowotne za 125 osób na łączną kwotę 38.605,17 zł.

4. Składki na ubezpieczenie społeczne.

Są opłacane za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad ciężko chorym członkiem rodziny, jeżeli jej dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 526,50 zł) i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów lub nie otrzymuje renty lub emerytury.

W roku 2006 nie wniesiono do tut. Ośrodka żadnego wniosku dot. tej formy pomocy.

5. Pomoc rzeczowa na ekonomiczne usamodzielnienie.

Pomoc w formie rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia następuje przez udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę niepełnosprawnym.

W roku 2006 nie udzielaliśmy tej formy pomocy.

6. Sprawienie pogrzebu.

W roku 2006 pokryliśmy częściowo koszty sprawienia pogrzebu na kwotę 1.410 zł.

7. Poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących dysfunkcji. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się w szczególności poradnictwa specjalistycznego oraz schronienia dostępnego przez całą dobę.

W 2006 roku pomocą w ramach interwencji kryzysowej objęto 13 rodzin.

Natomiast wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego udzielono 88 rodzinom.

8. Schronienie.

Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych jest zadaniem gminy o charakterze obowiązkowym. Zadanie to realizujemy poprzez udzielanie schronienia w Noclegowni naszego Ośrodka. Noclegownia zapewnia schronienie, jeden gorący posiłek dziennie oraz niezbędną odzież i środki czystości.

W 2006 roku przebywało w niej **20 osób** bezdomnych. Do Noclegowni przyjmowane są przede wszystkim osoby bezdomne z terenu miasta. W przypadku posiadania wolnych miejsc przyjmowane są również osoby bezdomne z innych miejscowości, pod warunkiem zwrotu pełnych kosztów pobytu. Osoby bezdomne korzystają również z szeroko rozumianej pracy socjalnej, psychologicznej i terapeutycznej.

Utrzymanie Noclegowni w roku 2006 wyniosło **44.678,72 zł.**

Dzięki współpracy z Człuchowskim Kołem Towarzystwa Pomocy im.św. Brata Alberta w ubiegłym roku działalność Noclegowni została wsparta kwotą 5.300 zł uzyskaną przez Koło w ramach konkursów grantowych.

W ramach działalności Noclegowni corocznie organizowana jest uroczysta wigilia Bożego Narodzenia oraz śniadanie wielkanocne. Zarówno wigilia jak i śniadanie wielkanocne organizowane są w dużej mierze dzięki pomocy naszych stałych darczyńców: Pana Zdzisława Staszaków, Pana Aureliusza Grzesiak, Pana Henryka Tryszczyńskiego. Pragnę również podziękować Panu Jerzemu Górnemu kierownikowi PCPR w Człuchowie, który cały rok pamięta o bezdomnych udzielając nam wsparcia w postaci żywności, odzieży oraz załatwianiu różnych trudnych spraw.

9. Posiłek.

W 2006 r. realizowaliśmy Rządowy Program „Posiłek dla potrzebujących”. W ramach programu objęliśmy pomocą w formie dożywiania dzieci od 0 – 7 lat, dzieci i młodzież szkolną, osoby chore i niepełnosprawne. W ramach programu przyznaliśmy:

- **zasiłki celowe na zakup żywności dla 137 rodzin na kwotę 25.300 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 185 zł,**
- **pomoc w formie produktów żywnościowych dla 189 rodzin -1160 świadczeń na kwotę 126.840 zł**
- **obiady w szkole otrzymało 196 dzieci i młodzieży na łączną kwotę 131.918 zł. Obiady były wydawane podczas roku szkolnego,**
- **w styczniu, lutym, listopadzie i grudniu wszystkie dzieci korzystające z obiadów dodatkowo otrzymały pomoc w postaci śniadań (bułka, drożdżówka, mleko),**
- **169 osób korzystało z obiadów (w restauracji SAVOY), których koszt wyniósł 112.942 zł.**

Tak więc pomoc w formie dożywiania przyznana została w 2006 r. na łączną kwotę 397.000 zł (w tym 81.200 zł ze środków własnych).

10. Niezbędne ubranie.

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje poprzez:

- **udzielenie pomocy finansowej w formie zasiłku celowego – ale jedynie w przypadku konieczności zakupu bielizny czy obuwia - w 2006 r. wypłaciliśmy 89 takich zasiłków na łączną kwotę 9.560 zł,**

- przyznanie pomocy w formie odzieży używanej, która jest dostępna w punkcie przyjmowania i wydawania odzieży oraz sprzętu agd. – **w 2006 r. 38 rodzin zaopatrzyło się w niezbędną odzież w naszym punkcie.**

11. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy.

Usługi opiekuńcze przysługują sobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W 2006 r. zarówno usługi opiekuńcze jak i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania w 42 środowiskach z czego 10 środowisk korzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych. Wszystkie osoby, którym przyznano usługi opiekuńcze są osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym. W większości są to osoby samotne lub samotnie gospodarujące i otrzymują one pomoc od 2 do 6 godzin dziennie. W zależności od posiadanych dochodów osoby te ponoszą częściową odpłatność za świadczone usługi. Szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, określa uchwała Rady Miasta Nr XL/293/2006 z 21 września 2006 r. W 2006 r. odpłatność z tyt. usług opiekuńczych w wys. 33.255,80 zł oraz odpłatność za usługi specjalistyczne w wys. 5.930,28 zł - zostały przekazane do Urzędu Miejskiego.

12. Mieszkania chronione – nie posiadamy mieszkań chronionych.

13. Pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Od 2004 r. obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu (70% swoich dochodów), małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana. Rodzina wnosi opłatę w przypadku posiadania dochodów wyższych niż 877,50 zł na osobę w rodzinie i 1.192,50 zł na osobę samotną. Kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 877,50 zł na osobę w rodzinie i 1.192,50 w przypadku osoby samotnej. W praktyce więc główny ciężar ponoszenia odpłatności spoczywa na gminie dlatego też, zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wysokość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) – od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34% (wzrost z 27,6%).

W 2006 r. ponieśliśmy odpłatność za dwie osoby w łącznej wysokości 32.331 zł.

14. Usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

W roku 2006 Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 2006 r. Ośrodki Pomocy Społecznej zostały zobowiązane do udzielania pomocy społecznej rodzinom rolniczym, których gospodarstwa rolne zostały dotknięte suszą.

W związku z tym udzieliliśmy pomocy finansowej 11 rolnikom na kwotę 11.176 zł.

15. Ośrodki wsparcia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi następujące ośrodki wsparcia:

1. Noclegownia dla osób bezdomnych.
2. Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Nie jesteśmy sami”.
3. Klub „Złota jesień”.
4. Punkt przyjmowania i wydawania odzieży i sprzętu agd.

Noclegownia. Powstała w 2001 r. Zapewnia schronienie dla 13 osób bezdomnych, z możliwością zwiększenia liczby miejsc o 3. Placówka do chwili obecnej była czynna przez sześć miesięcy w roku, codziennie od godziny 16⁰⁰ do 8⁰⁰. Osoby przebywające w noclegowni korzystają również z jednego gorącego posiłku dziennie, niezbędnej odzieży, środków czystości. Wszyscy objęci są pomocą terapeutyczną – pracownika socjalnego,

instruktora uzależnień, psychologa. Bezpośredni nadzór sprawuje opiekun zatrudniony przez Ośrodek oraz opiekun wolontariusz.

Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Nie jesteśmy sami”.

Klub dla osób z zaburzeniami psychicznymi działa od września 2002 roku. Placówka znajduje się w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i powstała dzięki wsparciu finansowemu ministerstwa. W okresie do czerwca 2004 roku Klub mieścił się w budynku Noclegowni MOPS następnie został przeniesiony do pomieszczeń w nowej siedzibie Ośrodka. Obecnie posiada własne, większe pomieszczenia, które umożliwiają rozszerzenie jego oferty. Głównym celem Klubu jest zredukowanie problemu alienacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi zamieszkującymi na terenie naszego miasta. Członkami Klubu jest 26 osób z zaburzeniami psychicznymi, które posiadają znaczne lub umiarkowane stopnie niepełnosprawności. Na co dzień w zajęciach, które obejmują:

- zagospodarowanie czasu wolnego np. czytelnictwo, spacer, pogadanki, wspólne przygotowywanie kawy i herbaty,
- dzielenie się spostrzeżeniami dotyczącymi działania Klubu,
- prowadzenie terapii zajęciowej (haft krzyżykowy, rysowanie, malowanie, wykonanie stroików, praca ze styropianem, praca w masie solnej, glinie i inne techniki przestrzenne, malowanie na szkle i folii, itd.),
- prowadzenie terapii kulinarnej (cieszy się największym powodzeniem) - przygotowywanie posiłków, nakrywanie stołu, przygotowywanie przyjęcia „imieninowego”, podstawowe zasady zachowania przy stole, sprzątanie po posiłku - zmywanie naczyń,
- prowadzenie rehabilitacji (ćwiczenia fizyczne),
- ustalanie wspólnie z uczestnikami planu zajęć na następne dni z uwzględnieniem zajęć dotyczących rozwijania własnych zainteresowań i umiejętności,

uczestniczy od 10 do 15 członków Klubu. Klub jest czynny codziennie od godziny 8⁰⁰ do 15⁰⁰. Opiekę nad członkami klubu sprawuje terapeuta zajęciowy. Korzystamy również z pomocy wolontariuszy.

W roku ubiegłym dla członków Klubu ich rodzin oraz członków Klubu „Złota jesień” została zorganizowana jednodniowa wycieczka do Malborka.

Koszt prowadzenia Klubu w 2006 r. wynosił 25.314,39 zł.

Klub „Złota jesień”.

W sali Specjalnego Ośrodka Szkolno Wychowawczego prowadzimy Klub „Złotej Jesieni” dla 35 seniorów naszego miasta. Klub zrzesza osoby w wieku emerytalnym, które spotykają się codziennie w godzinach od 13⁰⁰ do 15⁰⁰, spędzając czas na rozmowach, wspólnym picu kawy i herbaty oraz gimnastyce – rehabilitacji. Wszystkie osoby korzystają z obiadów, których cena jest niższa dla członków Klubu. Nadzór nad Klubem sprawuje opiekunka, pracownica ośrodka, która posiada dyplom pielęgniarki. Na utrzymanie Klubu wydatkowaliśmy w 2006 r. kwotę **3.359 zł**. Organizujemy również spotkania okolicznościowe.

Punkt Przyjmowania i Wydawania Odzieży oraz Sprzętu AGD.

Punkt Przyjmowania i Wydawania Odzieży i Sprzętu Gospodarstwa Domowego. Powstał w lipcu 2002 roku. W punkcie przyjmuje się od mieszkańców miasta, przedsiębiorców i innych osób, odzież używaną oraz artykuły gospodarstwa domowego: meble, pralki, lodówki, telewizory, wózki dziecięce, naczynia itd.. Wszystkie te rzeczy są sortowane i następnie wydawane osobom, które znajdują się w ciężkiej sytuacji życiowej. Z tej formy pomocy mogą skorzystać wszystkie chętne osoby bez względu na posiadany dochód. Punkt mieści się w wydzielonym pomieszczeniu Noclegowni. Prowadzony jest przez wolontariuszkę, w poniedziałki, środy i piątki od 12⁰⁰ do 17⁰⁰. Punkt funkcjonuje bez żadnych nakładów finansowych.

III. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Od lat prowadzimy ścisłą współpracę z PCPR będącym, podobnie jak nasz Ośrodek, jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Z tego też względu działalność ośrodka pomocy społecznej jest uzupełniana przez działalność PCPR. Dotyczy ona między innymi ustalania stopni niepełnosprawności i zaliczania do osób niepełnosprawnych, udzielania informacji o turnusach rehabilitacyjnych, warunkach otrzymania pomocy dla osób niepełnosprawnych ze środków PERON oraz świadczeniu pomocy dla dziecka i rodziny. Bardzo ważna jest dla nas możliwość korzystania z porad psychologa zatrudnionego w PCPR oraz fakt, że możemy liczyć na pomoc w wielu innych sprawach.

Współpraca z Urzędem Miasta. Dotyczy pomocy merytorycznej oraz pomocy w załatwianiu różnych spraw naszych Klientów. Są to sprawy dotyczące przydziału mieszkań z zasobów gminy, załatwiania dodatków mieszkaniowych oraz kwestii związanych z podatkami czy wyrabianiem dokumentów. Szczególnie ważna jest dla nas współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do której na

bieżąco kierujemy wnioski o przymusowe leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu oraz współdziałamy w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy. Dzięki współpracy z PUP posiadamy lepszy dostęp do informacji dotyczących organizowanych programów aktywizacji osób bezrobotnych oraz oferowanych miejsc pracy. Duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej to osoby bezrobotne najczęściej o bardzo niskich kwalifikacjach lub nie posiadające ich wcale. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy zaowocowała skierowaniem osób na kursy i szkolenia. Kilkanaście osób zostało też skierowanych do pracy.

Współpraca z Sądem Rejonowym. Dotyczy ona podejmowania działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej rodzin z problemami. Polegają one na informowaniu o niepokojących sytuacjach w rodzinach stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego funkcjonowania. Szczególnie ważna jest dla nas kwestia zaniedbań i przemocy w rodzinach z małoletnimi dziećmi. Ważnym elementem współpracy jest współdziałanie z kuratorami sądowymi.

Współpraca z Powiatową Komendą Policji. Polega na wzajemnym informowaniu się o środowiskach i miejscach stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa zarówno dla osób w nich przebywających jak i z najbliższego otoczenia. Podejmujemy interwencje, podczas których pracownik socjalny wspólnie z dzielnicowym odwiedzają zagrożone środowiska w celu rozwiązywania występujących problemów. Działania te, prowadzone głównie w godzinach wieczornych, mają na celu skuteczniejszą pomoc osobom i rodzinom, zapobieganie przemocy, pozwalają na lepszą diagnozę środowisk. Ponadto uzyskujemy informacje stanowiące podstawę do wstrzymania lub ograniczenia świadczeń z pomocy społecznej.

W ramach swojej działalności prowadzimy także współpracę z innymi instytucjami takimi jak: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Szpital, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, Poradnie Lekarskie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum itp.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie w 2001 roku rozpoczął współpracę z Towarzystwem Pomocy im.św. Brata Alberta – Kołem Gdańskim. Efektem współdziałania było powołanie w październiku 2002 roku Człuchowskiego Koła

Towarzystwa Pomocy im.św. Brata Alberta. Organizacja ta jest stowarzyszeniem, którego celem działania jest niesienie pomocy osobom bezdomnym i ubogim w duchu patrona, św. Brata Alberta. Członkami koła człuchowskiego są pracownicy ośrodka, radni, przedstawiciele różnych instytucji z terenu miasta, prywatni przedsiębiorcy. Koło prowadzi ścisłą współpracę z Ośrodkiem, która polega na: wspólnym prowadzeniu noclegowni, organizowaniu corocznej akcji „paczki świąteczne dla dzieci z rodzin najuboższych”, prowadzeniu Centrum Wolontariatu oraz łaźni i pralni dla osób bezdomnych. Współpraca ośrodka z kołem człuchowskim jest o tyle ważna, że koło ma prawo ubiegania się o granty przeznaczane dla organizacji pozarządowych ze środków finansowych Wojewody i Ministerstwa Polityki Społecznej w ramach programów Bezdomność. Pozyskane przez Koło środki przeznaczane są na prowadzenie terapii osób bezdomnych przebywających w noclegowni oraz prowadzenie łaźni i pralni dla bezdomnych pozostających poza noclegownią. Jak wcześniej wspomniałam w roku ubiegłym Koło uzyskało w ramach grantów łącznie kwotę 5.300 zł.

Ponadto prowadzimy również współpracę z PCK oraz Caritas w zakresie wspólnego opracowywania list osób kwalifikujących się do pomocy w ramach darów przyznawanych przez te organizacje.

IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ICH REALIZACJA

Z dniem 1 maja 2004 r. wszedł w życie nowy system świadczeń rodzinnych. Określają go przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Budżet przeznaczony na realizację świadczeń rodzinnych oraz zaliczek alimentacyjnych w 2006 r. wyniósł **7.485.800 zł**

w tym:

na wypłatę świadczeń rodzinnych wydatkowano	<u>6.580.097 zł</u>
na wypłatę zaliczek alimentacyjnych wydatkowano	428.703 zł
składki na ubezpieczenie społeczne świadczeniobiorców	276.743 zł
składki na ubezpieczenie zdrowotne świadczeniobiorców	31.428,60 zł

Świadczenia rodzinne przysługują rodzinie, w której dochód netto na osobę nie przekracza 504 zł lub 583 zł na osobę, jeżeli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Bez względu na kryterium dochodowe przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze, do których należą zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) zaliczki alimentacyjne.

W 2006 r. na realizację świadczeń rodzinnych wydatkowaliśmy kwotę 7.485.800 zł

1. Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Przysługują na: dziecko do ukończenia 18 roku życia lub do ukończenia nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo 24 roku życia jeżeli kontynuuje naukę w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek rodzinny przysługuje w wysokości: 48 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia, 64 zł na dziecko powyżej 5 lat do ukończenia lat 18 i 68 zł na każde dziecko powyżej 18 roku życia. Kwoty te uległy zmianie od września 2006 r.

W 2006 r. z zasiłków rodzinnych korzystało 1.256 rodzin w związku z czym zrealizowaliśmy 21.144 świadczenia na kwotę 1.057.962 zł (średnio miesięcznie wypłacaliśmy 1.762 zasiłki rodzinne).

Dodatki do zasiłków rodzinnych.

Osobom posiadającym prawo do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

1) dodatki z tytułu urodzenia dziecka:

Przysługuje opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jednorazowo, obecnie w wys. 1.000 zł.

W 2006 r. wypłaciliśmy dodatki z tytułu urodzenia dziecka 88 rodzinom na łączną kwotę 86.500 zł.

2) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

Dodatek ten przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką. Dodatek przyznawany jest na okres 24, 36 lub 72 miesięcy jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym, w wysokości 400 zł miesięcznie.

W 2006 r. wypłaciliśmy je 116 rodzinom co stanowiło 1.012 świadczeń na kwotę 404.588 zł.

3) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka:

Przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne od drugiego z rodziców dziecka ponieważ: drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznany. Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli jej rodzice nie żyją. Wysokość dodatku to 170 zł na dziecko nie więcej niż 340 na wszystkie dzieci. Kwotę dodatku zwiększa się w przypadku niepełnosprawności dziecka o 80 zł, nie więcej jednak

niż 160 zł na wszystkie dzieci. **W Roku ubiegłym przyznaliśmy dodatki 105 rodzinom w ilości 937 świadczeń na kwotę 196.483 zł.**

4) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:

Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu w wysokości 80 złotych miesięcznie na trzecie i na następne dzieci otrzymujące zasiłek rodzinny.

W 2006 r. wypłaciliśmy 2.839 dodatki na łączną kwotę 168.080 zł.

5) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:

Dodatek ten otrzymuje matka lub ojciec, opiekun faktyczny lub opiekun prawny, a także osoba ucząca się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku do lat 16, jeżeli posiada orzeczenie o niepełnosprawności oraz od 16 do 24 lat, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje miesięcznie w wys. 60 zł na dziecko do 5 roku życia i 80 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 lat.

W 2006 r. dodatki te wypłaciliśmy 686 rodzinom w ilości 7.989 świadczeń na kwotę 549.660 zł.

6) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego.

W roku ubiegłym przyznaliśmy 1.176 dodatków z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego dla 732 rodzin na kwotę 117.590 zł.

7) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:

W związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania w wys. 90 zł na dziecko. W związku z dojazdem dziecka do szkoły przysługuje dodatek w wysokości 50 zł. Dodatek ten wypłaca się w okresie nauki w szkole.

W roku ubiegłym dodatki wypłaciliśmy 60 rodzinom w ilości 478 świadczeń na kwotę 26.630 zł.

2. Świadczenia opiekuńcze.

1) zasiłek pielęgnacyjny:

Przyznaje się go w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej powyżej 16 roku życia, jeżeli posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia jeśli posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia. Wysokość zasiłku wynosi 153 zł miesięcznie. Zasiłek przysługuje bez względu na dochód.

W 2006 r. wypłaciliśmy 19.368 zasiłków pielęgnacyjnych dla 1.541 rodzin na kwotę 2.852.271 zł.

2) świadczenia pielęgnacyjne:

Świadczenie pielęgnacyjne przyznaje się matce, ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie to przysługuje, jeżeli dochód rodziny nie przekracza kwoty 583 złote na osobę. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi 420 zł.

W 2006 r. świadczenia pielęgnacyjne wypłaciliśmy 241 rodzinom w ilości 2.352 świadczeń na łączną kwotę 978.978 zł.

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, niezależnie od uprawnień do dodatku z tytułu urodzenia się dziecka oraz dochodu rodziny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1.000 zł na dziecko.

W roku ubiegłym wypłaciliśmy 146 jednorazowych zapomóg z tyt. urodzenia dziecka na kwotę 146.000 zł.

MOPS ma również obowiązek opłacać składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne. W 2006 r. z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne wydatkowaliśmy kwotę 277.860 zł (2.057 świadczeń), natomiast na składki zdrowotne wydaliśmy 31.429 zł (855 świadczenia).

ZALICZKA ALIMENTACYJNA.

W roku ubiegłym na Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zostały nałożone nowe obowiązki związane z realizacją ustawy z 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Ustawa ta określa zasady postępowania wobec osób zobowiązanych do świadczenia alimentacyjnego, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika sądowego jest bezskuteczna, a także zasady przyznawania zaliczek alimentacyjnych. Postępowanie prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych dotyczy ustalenia stanu egzekucji i przyczyn jej bezskuteczności (kontakt z komornikiem, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych u dłużników alimentacyjnych) oraz podjęciu działań umożliwiających aktywizację zawodową dłużników (występowanie do PUP o podanie informacji o możliwości aktywizacji zawodowej, wnioskowanie o skierowanie dłużnika do prac organizowanych na zasadach robót publicznych). W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, odmowy podjęcia prac lub uchylania się od nich, ośrodek pomocy społecznej informuje o tym fakcie prokuraturę oraz kieruje do starosty wnioskiem o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Także w takim przypadku organ właściwy wierzyciela może wytoczyć powództwo przeciwko osobom zobowiązanym w dalszej kolejności do alimentacji na rzecz osoby uprawnionej.

W roku ubiegłym przeprowadziliśmy 29 wywiadów środowiskowych u dłużników alimentacyjnych, natomiast 28 osób skierowaliśmy do PUP w celu aktywizacji zawodowej.

Zaliczka alimentacyjna przysługuje osobie uprawnionej, jeżeli dochód rodziny na osobę nie przekracza kwoty 583 zł. Zaliczkę przyznaje się na okres zasiłkowy. Wysokość zaliczki jest uzależniona od liczby osób uprawnionych do niej, posiadania orzeczenia

o stopniu niepełnosprawności, dochodu na osobę w rodzinie i wynosi od 120 do 380 zł.

I tak w roku ubiegłym zaliczki alimentacyjne wypłacono 89 rodzinom na łączną kwotę 430.593 zł.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości zaliczek wypłaconych osobie uprawnionej, powiększonej o 5%.50% tej kwoty stanowi dochód własny gminy, pozostałe 50% tej kwoty stanowi dochód budżetu państwa. **Zaliczki alimentacyjne zwrócone przez dłużników alimentacyjnych w roku ubiegłym (łącznie z kwotą powiększenia o 5%) wyniosły 2.883 zł z tego połowa tj. 1.442 zł stanowiła dochody własne gminy, natomiast druga połowa stanowiła dochody budżetu państwa.**

ZAKOŃCZENIE

Na dzień 31 grudnia 2006 r. w Człuchowie zamieszkiwało blisko 15.000 mieszkańców. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Człuchowie w 2006 r. udzielił wsparcia:

- w ramach pomocy społecznej 669 rodzinom, w których żyło 1.504 osób. Wsparcie systemem pomocy społecznej objęło więc 10 % mieszkańców Człuchowa,
- w ramach świadczeń rodzinnych wsparcie otrzymało 2007 rodzin, w których żyło 6.680 osób. Wsparcie systemem świadczeń rodzinnych objęło więc 44.5% mieszkańców Człuchowa.

Na realizację wszystkich zadań wydatkowano łącznie **9.917.102,32 zł**, z czego **1.035.928,42 zł** ze środków własnych gminy.

Jak wynika z przytoczonych w niniejszym sprawozdaniu liczb Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest instytucją o dużym znaczeniu dla mieszkańców Człuchowa.

Od sierpnia 2006 r. wszystkie świadczenia rodzinne są przyznawane i wypłacane jedynie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Obowiązek przyjęcia i rozpatrzenia wniosków na nowy okres zasiłkowy od 2007 rodzin spowodował, że w lipcu, sierpniu i wrześniu ubiegłego roku Ośrodek czynny był od godziny 7⁰⁰ do 17⁰⁰ oraz w soboty. W związku z tym praca odbywała się w godzinach nadliczbowych, korzystaliśmy też z pomocy stażystów co pozwoliło na szybkie i kompleksowe załatwianie spraw naszych Klientów.

Ośrodek pomocy społecznej jest instytucją działającą w sferze społecznej, która jest szczególnie wrażliwa i zmienna. Te zmiany dotyczą prawa, celów polityki społecznej, potrzeb i oczekiwań osób korzystających z pomocy społecznej. Bardzo często zdarza się, że są one wobec siebie przeciwstawne lub też wzajemnie się wykluczają. Taka sytuacja powoduje, że praca jaką wykonujemy jest bardzo trudna. Dlatego jednym z podstawowych warunków, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Ośrodka jest zrozumienie istoty i problemów pomocy społecznej przez władze samorządowe.

Zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

Z analizy przeprowadzonej przez pracowników socjalnych wynika, że osoby i rodziny korzystające pomocy społecznej coraz częściej znajdują się w sytuacji, która uniemożliwia im lub ogranicza uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Stąd konieczne jest podejmowanie w ramach reintegracji społecznej i zawodowej działań mających na celu odbudowanie i podtrzymywanie u tych osób umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania lub pobytu a także odbudowanie i podtrzymywanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy czy podnoszenia kwalifikacji zawodowych. W tej sytuacji zasadne staje się rozważenie możliwości utworzenia Klubu Integracji Społecznej.

Klub Integracji Społecznej to jednostka organizacyjna udzielająca wsparcia dla integrowania się grup osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Klub pomaga samoorganizować się jego członkom, podejmować przez nich wspólne inicjatywy

i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej. KIS jest otwarty na potrzeby lokalnego społeczeństwa, swoim zakresem świadczonych usług i działaniem stara się dopasować do potrzeb wszystkich grup ryzyka. Podstawowym celem prowadzenia KIS jest świadczenie usług, które wpisują się w pojęcie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Usługi te powinny zmierzać do zapewnienia osobom pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, aktywizacji zawodowej i pomocy w rozwoju osobistym. Ponadto usługi KIS powinny zmierzać do uświadomienia jego uczestnikom potrzeb:

- wzajemnego wspierania się w pokonywaniu barier i trudności życia codziennego,
- samodzielnego zdobywania wiedzy, informacji i doświadczeń,
- ciągłej edukacji personalnej, zawodowej i społecznej,
- osiągnięciu samodzielności ekonomicznej oraz umiejętności gospodarowania własnymi dochodami.

Tworzenie i działalność KIS określone zostało w ustawie z 13 czerwca 2003 r.

o zatrudnieniu socjalnym, natomiast podstawę prawną regulującą prowadzenie klubu przez ośrodek pomocy społecznej stanowi art. 15 pkt.6 ustawy o pomocy społecznej.

Kolejnym problemem staje się brak mieszkań chronionych. Zgodnie z art.53 ustawy o pomocy społecznej – osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie

opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy – może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym. Z analizy wywiadów środowiskowych oraz sygnałów napływających ze środowiska wynika, że wzrasta zapotrzebowanie na tę formę pomocy. Obecnie w sytuacji kiedy osoba nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować jedynym rozwiązaniem staje się skierowanie na ZOL lub do domu pomocy społecznej. Dlatego należy zastanowić się nad rozszerzeniem oferty pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej o mieszkania chronione.